

INFORMATIEBROCHURE

Collectieve Polis Burgerlijke
Aansprakelijkheid vzw Grondbank

MARSH

FEDERALE
Verzekering

FORTIS

Inhoudsopgave

1. Algemeen Wettelijk Kader	3
2. Verzekeringpolis Aangeslotenen	5
2.1. Verzekerden.....	5
2.2. Derden	5
2.3. Verzekerd risico	6
2.4. Verzekerde bedragen en vrijstellingen	7
2.5. Verzekerde Aansprakelijkheid	7
2.6. Verzekerde Schade	8
2.7. Uitsluitingen	10
2.8. Werking van de Waarborg in de Tijd	12
2.9. Specifieke Bemerkingen	12
2.10. Wisselwerking tussen de Verschillende Vormen van Aansprakelijkheid	13
2.11. Voordelen van de Polis voor de Aangesloten Verzekerden	14
2.12. FAQ's	15
2.13. Disclaimer	18

Algemeen Wettelijk Kader

Het Decreet van 22 februari 1995 betreffende de Bodemsanering heeft in Vlaanderen enerzijds een juridische en administratieve basis gelegd voor de inventarisatie en de sanering van de historische verontreiniging en anderzijds via de invoering van de **objectieve aansprakelijkheid voor nieuwe verontreiniging** de basis gelegd voor het beleid gericht op preventie van bodemverontreiniging.

Het Vlaams Reglement van 5 maart 1996 betreffende de Bodemsanering (Vlarebo) geeft uitvoering aan de bepalingen van het Bodemsaneringsdecreet. Het Vlarebo werd meermaals gewijzigd. Een belangrijke wijziging betreft de invoering van een regeling met betrekking tot uitgegraven bodem, ook grondverzet genoemd.

Deze regelgeving heeft als doel duidelijkheid en rechtszekerheid te brengen. Ze dient ervoor te zorgen dat grondverzet geen oorzaak meer kan zijn van overtredingen op het bodemsaneringsdecreet en het afvalstoffendecreet. In concreto dient ze de verspreiding van bodemverontreiniging tegen te gaan. Deze reglementering wordt volledig beschreven in Hoofdstuk 10 van het Vlarebo.

De regelgeving van het grondverzet legt vast hoe u met uitgegraven bodem moet omgaan, vertrekkende van de plaats van ontgraving, over het transport tot en met de eindbestemming van de bodem. Zij legt eveneens regels vast m.b.t. de tussentijdse opslag van uitgegraven bodem.

Essentieel is de strenge aansprakelijkheidsregeling die hierbij wordt opgelegd.

In overeenstemming met art. 25 van het Bodemsaneringsdecreet is hij of zij die door een emissie bodemverontreiniging heeft veroorzaakt, aansprakelijk voor de kosten die in overeenstemming met het decreet worden gemaakt voor het oriënterend bodemonderzoek, het beschrijvend bodemonderzoek, de bodemsanering of de andere

maatregelen, evenals voor de schade die door deze activiteiten of maatregelen wordt veroorzaakt.

“Zo zijn in veel gevallen de aannemers of vervoerders van uitgegraven bodem objectief aansprakelijk voor de nieuwe bodemverontreiniging die zij veroorzaken door verontreinigde bodem op een niet toegelaten bestemming te gebruiken”.
(www.ovam.be – grondverzet)

Naast deze specifieke aansprakelijkheidsregeling blijven ook nog de andere aansprakelijkheidsregels van kracht (ook genoemd de gemeenrechtelijke aansprakelijkheidsregels, zoals onder meer art. 1382 e.v. van het Burgerlijk Wetboek).

De Grondbank heeft als eerste door OVAM erkende Bodembeheerorganisatie naar een verzekeringsoplossing gezocht, waarbij zowel voor de bij haar aangesloten bedrijven als voor de organisatie zelf, als essentiële schakels in het ketenzorgsysteem, een dekking gegeven wordt voor deze diverse aansprakelijkheden.

Deze verzekeringspolis werd specifiek op maat van het ketenzorgsysteem geschreven en maakt hierbij zoveel mogelijk gebruik van de begrippen en terminologie van het Bodemsaneringsdecreet en het Vlarebo.

De essentie van de verzekeringsdekking wordt verder in deze informatiebrochure uiteengezet.

Verdere informatie over de wetgeving en reglementering is ook beschikbaar op www.assuralia.be/nl/environment

2.

Verzekeringopolis Aangeslotenen

2.1. Verzekerden

= de vzw Grondbank en alle aangesloten aannemers, vervoerders en door de Grondbank gecertificeerde TOP's en CGR's (C en E), alsook de door de aangesloten aannemers georganiseerde W-TOP's, voor zover:

1) zij bij het grondverzet betrokken waren én hun tussenkomst in overeenstemming met de richtlijnen en procedures (zoals beschreven in de voorwaarden voor de aansluiting) van de vzw Grondbank gebeurde;

(Nota: Deze procedures worden door elke aangeslotene onderschreven bij de aansluiting)

2) de schade voortvloeit uit grondverzet waarvoor door de vzw Grondbank of door een door de Grondbank gecertificeerde en door de Vlaams Minister van Leefmilieu erkende TOP of CGR een grondtransporttoelating of bodembeheerrapport werd afgeleverd;

3) de schade die door hen veroorzaakt wordt, onder de door de polis voorziene waarborgen BA Na Levering en/of Beroepsaansprakelijkheid valt;

2.2. Derden

= alle andere personen dan deze vermeld onder puntje 2.1. hiervoor.

De verzekerden zijn derhalve geen derden zodat de polis niet tussenkomt wanneer zij aan elkaar schade hebben toegebracht.

Hierbij wordt één **uitzondering** gemaakt, nl. wanneer de aangeslotene van de vzw Grondbank die schade lijdt niet bij het grondverzet betrokken is geweest, noch als hoofd- of onderaannemer, noch als vervoerder.

Voorbeeld: Een aannemer in woningbouw X, aangesloten bij de vzw Grondbank, laat op zijn eigen bedrijfsterrein een weg aanleggen en doet hiervoor beroep op een aannemer wegenbouwer Y, die eveneens aangesloten

is bij de vzw Grondbank. Y dient, in het kader van het project, grond aan te voeren op het terrein van X.

De aangevoerde grond blijkt, ondanks de toepassing van voorgeschreven procedures een pollutie te hebben veroorzaakt. X (hoewel aangesloten bij de vzw Grondbank) is bij dit grondverzet niet betrokken als aannemer en wordt in de polis dus als derde beschouwd. De polis zal derhalve in dit concrete geval voor aannemer wegebouw Y (= verzekerde) tussenkomen en de schade geleden door aannemer woningbouw X (= derde) vergoeden.

2.3. Verzekerd Risico

a) Verzekerd Risico in de waarborg BA Na Levering

Deze waarborg dekt de schade die **na** de levering van een product of na de uitvoering van een werk is ontstaan.

(Nota: “na levering” = het moment waarop u ten aanzien van het product/werk effectief het recht van toezicht of controle heeft verloren)

Voorbeeld: Een aannemer of vervoerder stort grond van een verkeerde milieukwaliteit en verlaat de ‘stort’plaats (= moment van levering). Ten gevolge van deze vergissing wordt daarna, door uitloging, het grondwater verontreinigd (= schade na levering).

b) Verzekerd Risico in de waarborg Beroepsaansprakelijkheid

Het onderscheid met de vorige waarborg ligt in het feit dat de begane fouten thans puur intellectueel zijn, zonder dat zij gepaard gaan met een levering van een product of een uitvoering van een werk.

Deze vergissingen kunnen zich o.a. situeren binnen de administratieve afhandeling van bepaalde documenten.

De vzw Grondbank, de door de Grondbank gecertificeerde TOP's en CGR's (C en E) genieten van de dekking Beroepsaansprakelijkheid voor de schade die zij aan derden zouden veroorzaken ten gevolge van beroepsfouten begaan in het kader van de bepalingen van hoofdstuk 10 van het VLAREBO

Voorbeeld: Vergissingen bij het (onder controle van de vzw Grondbank) opstellen van een grondtransporttoelating of bodembeheerrapport in hoofde van een TOP of CGR.

2.4. Verzekerde bedragen en vrijstellingen

Beroepsaansprakelijkheid en BA na Levering

- .. 2.500.000 € per schadegeval en per verzekeringsperiode voor lichamelijke, materiële en immateriële schade vermengd
- .. Vrijstelling: 6.250 € per schadegeval m.i.v. 01.10.2005

2.5. Verzekerde Aansprakelijkheid

Binnen het kader van de verzekerde activiteiten en de in de polis vermelde modaliteiten is zowel de Contractuele, de Extracontractuele als de Objectieve Aansprakelijkheid gedekt.

2.5.1. Foutaansprakelijkheid

Elke daad waardoor u aan een ander door uw nalatigheid (= **fout**) schade veroorzaakt, geeft aanleiding tot het betalen van een schadevergoeding.

Deze 'fout' kan door u gemaakt worden in het kader van een contract dat u met iemand heeft gesloten (= **contractuele aansprakelijkheid**) **maar** ook zonder dat er een contract bestaat kan men aansprakelijk gesteld worden (= **niet-contractuele of extracontractuele aansprakelijkheid**).

a) Contractuele Aansprakelijkheid

Deze aansprakelijkheid houdt de niet uitvoering of de slechte uitvoering in van een contract of overeenkomst waardoor schade berokkend wordt aan een medecontractant.

b) Extracontractuele Aansprakelijkheid

Deze aansprakelijkheid ontstaat wanneer u een wettelijke overtreding heeft begaan, of wanneer u zich niet heeft gedragen als de zogenaamde "goede huisvader". (= artikel 1382 van het burgerlijke wetboek)

2.5.2. Objectieve aansprakelijkheid

Dit is de aansprakelijkheid zonder fout. De schadelijder moet met andere woorden niet bewijzen dat u een fout begaan heeft. Of nog anders gezegd : U bent automatisch verantwoordelijk van zodra de schade zich voordoet en dit ongeacht of u al dan niet zelf een fout begaan heeft !!

Deze zeer strenge vorm van aansprakelijkheid is door de wet echter beperkt tot welbepaalde gevallen. Eén daarvan betreft het bodemsaneringsdecreet (artikel 25) waarbij de veroorzaker van een **bodemverontreiniging** (bijvoorbeeld als gevolg van **grondverzet**) objectief aansprakelijk kan gesteld worden!

Een voorbeeld: Een aannemer voert vervuilde grond aan op het terrein waar hij werken dient uit te voeren. Als 'veroorzaker' kan hij objectief aansprakelijk worden gesteld voor alle kosten (= bodemonderzoek, bodemsanering,...) die, in overeenstemming met het decreet, gemaakt dienen te worden.

Nota: Indien de aannemer voor het vervoer beroep doet op een transportfirma, kan ook deze laatste objectief aansprakelijk gesteld worden als veroorzaker (deze heeft immers de grond ter plaatse afgeleverd!)

2.6. Verzekerde Schade

Van zodra de aansprakelijkheid in hoofde van een verzekerde werd vastgesteld, zal de polis binnen het kader van de voorziene dekkingen tussenkomen voor de volgende soorten schades:

- a) **Lichamelijke Schade:** dit zijn de geldelijke of morele gevolgen van iedere aantasting van de lichamelijke gaafheid van een persoon en ondermeer: inkomensverlies, herstel-, transport- en begrafeniskosten en andere dergelijke schade.

Voorbeeld: Een laaggelegen terrein wordt opgehoogd met grond en omgevormd tot speeltuin. De aangevoerde grond blijkt, ondanks de toepassing van de opgelegde procedures, in die mate vervuild te zijn dat de kinderen die erop spelen huiduitslag krijgen.

Voorbeeld: Ten gevolge van de aanvoer van vervuilde bodem werd in de omgeving een verhoogde mate van leukemie bij de bevolking vastgesteld.

- b) **Materiële Schade:** dit is iedere beschadiging, waardevermindering, vernieling of verlies van zaken of energie of iedere schade geleden door een dier.

Voorbeeld: Ten gevolge van de aanvoer van vervuilde bodem ontstaat er een uitloging die de dieren en gewassen in de omgeving aantast. De dieren en gewassen moeten hierdoor vernietigd worden.

- c) **Niet-materiële Schade:** dit is ieder geldelijk nadeel dat voortvloeit uit de beroving van voordelen verbonden aan de uitoefening van een recht, het genot van een goed of dienst en in het bijzonder: onbruikbaarheid van goederen, toename van algemene onkosten, bedrijfsstilstand, winstverlies, verlies van cliënteel of marktaandeel en ander dergelijk nadeel.

↳ **Niet-materiële Gevolgschade:** dit is de niet-materiële schade die voortvloeit uit een gedekte lichamelijke en/of materiële schade.

Voorbeeld: Voormelde vernietiging van dieren en gewassen brengt eveneens een winstderving met zich mee voor de getroffen boeren. Deze

winstderving is het gevolg van een gedekte materiële schade en derhalve verzekerd.

Voorbeeld: Ingevolge grondverzet naar een verkeerde bestemming ontstaat een nieuwe bodemverontreiniging. Op dat terrein werd ondertussen een flatgebouw opgetrokken. Tijdens de saneringswerken moet het gebouw om veiligheidsredenen een tijd ontruimd worden. Deze tijdelijke onbruikbaarheid is een niet-materiële schade.

↳ **Zuivere Niet-materiële Schade:** dit is niet-materiële schade die niet voortvloeit uit enige lichamelijke of materiële schade.

Voorbeeld: Door een aangeslotene wordt een foutieve partij grond aangeleverd op een bouwterrein. Alvorens de partij als bodem wordt toegepast, blijkt zij niet te beantwoorden aan de voorziene kwaliteit.

De schade voor de vertraging van het project gelegen door de bouwpromotor, ressorteert onder de zuivere onstoffelijke schade.

Deze schade valt onder de dekking voor zover het gaat om een abnormale, onvoorzienbare en onvrijwillige gebeurtenis in hoofde van de verzekerde aangeslotenen, hun organen, de bedrijfsleiding en de leidinggevende aangestelden. De loutere kost voor het weghalen van de geleverde grond blijft echter uitgesloten.

Daarenboven werden in de polis een aantal uitbreidingen voorzien specifiek gericht op de aansprakelijkheid die kan ontstaan uit het grondverzet.

Deze uitbreidingen zijn doorgaans niet voorzien in 'gewone' aansprakelijkheidspolissen. De polis van de Grondbank biedt u derhalve ruimere waarborgen. Bovendien gebruikt deze zoveel als mogelijk de bepalingen van het bodemsaneringsdecreet.

Welke zijn deze specifieke uitbreidingen?

I - De bodemsaneringskosten die het gevolg zijn van een bodemverontreiniging op de plaats van bestemming van de gronden (die het voorwerp uitmaakten van het grondverzet) en die veroorzaakt werd door een emissie die na de inwerkingtreding van de polis plaatsvond, zullen door de Verzekeraar ten laste worden genomen indien die verontreiniging :

- a) is ontstaan niettegenstaande het grondverzet in overeenstemming met de regels en richtlijnen van vzw Grondbank werd uitgevoerd én
- b) de aangevoerde bodem op de plaats van bestemming reeds opnieuw als bodem, bouwstof (zonder enige commerciële verspreiding) of enige

- andere door het bodemsaneringsdecreet voorziene wijze werd toegepast (*) én
- c) de conform het bodemsaneringsdecreet vastgestelde bodemverontreiniging een ernstige bedreiging vormt of ernstige nadelige effecten veroorzaakt (= de bodemsaneringsnorm overschrijdt) waarvoor de verzekerde aansprakelijk is én
- d) waarbij tot bodemsanering wordt overgegaan :
- ofwel na een door de overheid opgelegde dwangmaatregel
  - ofwel ingevolge een veroordeling door een gerechtelijk overheid
  - ofwel ingevolge de beslissing van de saneringsplichtige en dit op basis van de bepalingen van het Decreet betreffende de Bodemsanering van 22 februari 1995 en de daarop volgende wijzigingen en/of uitvoeringsbesluiten.

(*) zolang de bodem op de plaats van bestemming derhalve tijdelijk is opgeslagen in afwachting van het beoogde gebruik (toepassing) zoals beschreven in de grondtransporttoelating en/of het bodembeheerrapport, valt deze niet onder de dekking van de polis. Idem voor dat gedeelte van de aangevoerde bodem dat nog niet is toegepast.

Nota: De term ernstige bedreiging wordt in het bodemsaneringsdecreet steeds gebruikt in de context van historische verontreinigingen (= deze die tot stand zijn gekomen vóór 29.10.1995). Deze historische verontreinigingen worden echter niet gedekt in deze polis! Met ernstige nadelige effecten wordt echter bedoeld het overschrijden van de bodemsaneringsnorm bij een nieuwe verontreiniging aangezien hieruit een onmiddellijke saneringsplicht volgt.

II - Ook de kosten voor het afgraven van grond, die op de nieuwe locatie bodemverontreiniging dreigt te veroorzaken, zijn gedekt. Deze kosten worden aanzien als reddingskosten.

In dergelijke situatie is het echter van belang dat deze dekking slechts zal tussenkomen wanneer er sprake is van een dreigend gevaar d.w.z. dat er onmiddellijk en zeker een schadegeval zal gebeuren als er geen maatregelen worden genomen.

2.7. Uitsluitingen

.. grove schuld of zware fout

Dit begrip wordt in de polis omschreven zoals vereist door de huidige verzekeringswet.

.. **zichtbare gebreken**

Een voor een normaal zorgvuldig persoon zichtbaar gebrek of een gebrek dat aan verzekerde bekend was voor het schadegeval zich voordoet, is niet gedekt tenzij het schadegeval onmogelijk kon voorkomen worden.

.. **uitoefenen van verzekerde activiteiten zonder te beschikken over de wettelijk vereiste erkenningen, vergunningen en/of kwalificaties**

.. **het bewust niet naleven van de richtlijnen van de vzw Grondbank**

De verzekerden onderschrijven bij de ondertekening van hun aansluitingsaanvraag bij de vzw Grondbank de procedures van de vzw Grondbank na te leven en bevestigen daarmee op de hoogte te zijn van alle verplichtingen die zij dienen na te komen.

.. **de aanvaarding of de uitvoering van werken waar de verzekerde er zich bewust van is of had moeten zijn niet over de vereiste bekwaamheid, kennis of middelen te beschikken**

Voorbeeld: Een TOP verbindt zich contractueel tot opslag van een zekere hoeveelheid grond waarbij het echter vaststaat dat hierdoor de maximale opslagcapaciteit van deze TOP overschreden zal worden (= niet aangepast zijn van de compartimentering). De bodemverontreiniging welke eventueel uit deze gebrekkige compartimentering zou ontstaan op de plaats van bestemming van de gronden, is niet verzekerd. (Voor alle duidelijkheid: de bodemverontreiniging van het eigen terrein van een TOP en/of CGR, is nooit gedekt door de polis!)

.. **de vervanging of herstelling van geleverde producten en/of uitgevoerde werken die gebrekkig zijn**

Het geleverde goed of werk zelf blijft in principe steeds uitgesloten vermits dit deel uitmaakt van het ondernemingsrisico. Aldus zullen eveneens uitgesloten blijven de kosten nodig om het foutief uitgevoerde werk te herbeginnen en/of te verbeteren.

Van dit basisbeginsel wordt echter afgeweken wanneer het gebrekkig geleverde product en/of uitgevoerde werk een door de polis gedekte pollutie (zie puntje 2.6. hiervoor) veroorzaakte. In dit geval wordt bij de sanering geen onderscheid meer gemaakt tussen de geleverde en niet-geleverde grond.

.. **asbest, asbestvezels of producten die asbest bevatten voor zover de schade voortvloeit uit schadelijke eigenschappen van asbest**

.. **het gebruik van grond als bestanddeel van bouwstof met enige commerciële verspreiding.**

De verwerking van een verontreinigde bodem in een eindproduct met enige commerciële verspreiding is steeds uitgesloten.

Voorbeeld: De verwerking van uitgegraven bodem in betonstenen die na en tijd beginnen af te brokkelen, is niet gedekt in de polis.

2.8. Werking van de Waarborg in de Tijd

De waarborg is van toepassing op de vorderingen tot schadevergoeding die schriftelijk tegen de verzekerde of verzekeraar werden ingesteld tijdens de duur van de polis voor zover de schade zich tijdens diezelfde periode heeft voorgedaan.

Eveneens worden in aanmerking genomen, op voorwaarde dat ze schriftelijk worden ingesteld tegen de verzekerde of de maatschappij binnen een termijn van 36 maanden te rekenen vanaf het einde van het contract, de schade-eisen die betrekking hebben op:

- “ schade die zich heeft voorgedaan tijdens de duur van dit contract indien bij de afloop van het contract het risico niet gedekt is door een andere verzekeraar;
- “ handelingen of feiten die aanleiding kunnen geven tot een schade die zich zou hebben voorgedaan en aan de maatschappij aangegeven zou zijn tijdens de duur van het contract.

Het is in die context belangrijk te onderlijnen dat voor de aangeslotenen deze geldigheidsperiode een aanvang neemt van zodra zij aangeslotene geworden zijn en stopt van zodra deze aansluiting werd beëindigd. Het grondverzet dat tijdens deze periode van aansluiting werd uitgevoerd is determinerend.

Het is hierbij belangrijk te onderlijnen dat zolang de polis loopt de aangeslotenen blijven genieten van de waarborg voor claims, gelinkt aan het grondverzet tijdens de duur van hun aansluiting uitgevoerd.

2.9. Specifieke Bemerkingen

- a) Ook de door de Grondbank gecertificeerde TOP's en CGR's (C en E) genieten binnen bepaalde perken van de waarborgen van de polis: De waarborg “BA Na Levering” van de polis is hen verworven voor wat betreft schade ontstaan uit fouten betreffende opslag en/of verzending van gronden. Voor wat betreft het afleveren van “Bodembeheerrapporten” (onder controle van de Grondbank) kunnen zij ingeval van aansprakelijkheid bovendien beroep doen op de waarborg “Beroepsaansprakelijkheid” van de polis.

b) Hoofdaannemer / Onderaannemer

Om tegemoet te komen aan de gebruikelijke praktijk in de bouwsector, werden beiden uitdrukkelijk in de polis vermeld.

Binnen de perken van de polis, is zowel de (hoofd)aannemer als de onderaannemer en/of vervoerder waarop eerstgenoemde een beroep doet, evenals de door hen ingerichte W-TOP's, verzekerd op voorwaarde dat al deze partijen aangesloten zijn bij de vzw Grondbank.

c) Hoofdvervoerder / Ondervervoerder

De vervoerder, zowel in zijn hoedanigheid van hoofdcontractant als in zijn eventuele hoedanigheid van onderaannemer, is als onmisbare schakel in het proces van grondverzet, eveneens uitdrukkelijk in de polis opgenomen (Cf. ook hier geldt als voorwaarde dat al de partijen bij de vzw Grondbank dienen aangesloten te zijn). In vele gevallen zullen zij immers als afleveraar van de grond op de eindbestemming in de vuurlinie staan op het vlak van aansprakelijkheid.

Nota: Het weze herhaald dat de waarborg van de polis slechts aan de aangeslotenen is verworven in zover deze uitsluitend werken met partijen die eveneens bij de vzw Grondbank aangesloten zijn!

2.10. Wisselwerking tussen de Verschillende Vormen van Aansprakelijkheid

De wijze waarop de polis tussenkomt en de schade vergoed wordt, zal o.a. bepaald worden door de toepasselijke aansprakelijkheid.

Stel dat een benadeelde derde u een vergoeding claimt enerzijds voor de bodemsaneringskosten (ontstaan uit een bodemverontreiniging waarvoor u conform de wet als 'veroorzaker' aanzien wordt) en anderzijds, voor de schade (afbraak- en wederopbouwkosten) welke als gevolg van deze bodemsanering aan zijn woning veroorzaakt werd.

Voor wat betreft de bodemsaneringskosten, zal u door deze derde vermoedelijk op basis van de objectieve aansprakelijkheid (= foutloze aansprakelijkheid) zoals bepaald in VLAREBO worden aangesproken. De door u verschuldigde vergoeding zal in dat geval beperkt blijven tot de kosten die strikt noodzakelijk waren voor het uitvoeren van de bodemsanering.

De kosten m.b.t. de afbraak van de woning (die op het vervuilde terrein was opgetrokken tussen het moment van de emissie en het moment van de vaststelling van de bodemverontreiniging) zullen mee opgenomen worden in de bodemsaneringskosten op voorwaarde dat deze kosten noodzakelijk waren om de sanering te kunnen uitvoeren. In voorkomend geval valt de vergoeding van de afbraakkosten dus ook onder de objectieve aansprakelijkheid!

De **waarde van de woning** en/of de **kosten voor de heropbouw** ervan valt/vallen hier echter niet onder. Voor deze kosten geldt dan ook geen objectieve maar wel een foutaansprakelijkheid! Indien de eigenaar van het bouwwerk (of enige andere rechthebbende) voormelde schade wenst te claimen, dan zal hij in hoofde van de aangeslotene derhalve enige fout, schade én causaal verband dienen te bewijzen. Indien hij hierin slaagt, zal ook deze schade door de polis vergoed worden.

Op dat moment zal de waarborg Beroepsaansprakelijkheid en/of BA Na Levering zijn volle uitwerking hebben.

2.11. Voordelen van de Polis voor de Aangesloten Verzekerden

1. Het is evident dat wanneer een aangeslotene binnen zijn eigen polis de waarborg BA na Levering heeft onderschreven er een bepaalde vorm van overlapping kan optreden met de aansprakelijkheidspolis van de vzw Grondbank.
2. Anderzijds is het even evident dat de eigen polis van iedere aangeslotene, (zelfs wanneer deze de waarborg BA na Levering bevat!) geen dekking verleent op een aantal punten die nochtans fundamenteel zijn wanneer men zich op het domein van de milieuproblematiek beweegt.

Een aangeslotene kan in het kader van grondverzet met de volgende schade-eisen geconfronteerd worden:

- a) De eigenaar van een terrein kan de aangeslotene verwijten dat ten gevolge van het storten van grond een saneringsnorm is overschreden en dat ten gevolge van een ernstige bedreiging een **bodemsanering** noodzakelijk is geworden. Deze saneringskosten zullen door de schadelijdende derde(n) gevorderd worden op basis van een **objectieve aansprakelijkheid** (d.i. een aansprakelijkheid zonder fout).

Concreet betekent dit dat de aangeslotene die aan de basis ligt van de emissie (in dit geval het 'storten' van de vervuilde grond) zal moeten opdraaien voor de bodemsaneringskosten zelfs wanneer hem geen persoonlijke fout kan aangewreven worden.

- b) Milieu is een evoluerend gegeven en het is niet ondenkbaar dat slechts na ettelijke jaren de pollutie effectief waarneembaar is.

De kans is dan ook zeer reëel dat deze pollutie of milieuvervuiling als een **graduele** pollutie zal bestempeld worden en niet als een **accidentele** (d.i. te wijten aan een ongeval).

- c) Het is mogelijk dat de vordering van de schadelijder bestaat uit **zuiver niet-materiële schade** (d.i. schade die niet voortvloeit uit enige lichamelijke en/of materiële schade).

Deze drie essentiële kernpunten, nl. objectieve aansprakelijkheid wegens bodemsanering, graduele pollutie en zuiver immateriële schade, vindt u niet terug in uw klassieke aansprakelijkheidspolis, meer bepaald binnen de waarborg BA na Levering.

Dergelijke waarborgen die nochtans onontbeerlijk zijn wanneer men als aannemer of vervoerder grond verzet, dienen immers op maat te worden onderhandeld.

Om die reden heeft de vzw Grondbank samen met verzekeringsmakelaar Marsh, die op het terrein van aansprakelijkheid in het algemeen en de milieuproblematiek in het bijzonder, een zeer grote knowhow in huis heeft, samen met Fortis Corporate Insurance (FCI) en de Federale Verzekeringen, een polis op maat uitgewerkt die aan de specifieke behoeften van haar aangeslotenen beantwoordt.

Deze polis maakt verder maximaal gebruik van de begrippen en terminologie van het Bodemsaneringsdecreet en het Vlarebo, wat in concreto betekent dat voor de interpretatie van deze begrippen en terminologie er steeds naar deze wettelijke bepalingen zal worden teruggekoppeld.

2.12. FAQ's

- 2.12.1. **Een afnemer beweert dat ik een bodemverontreiniging veroorzaakt heb en stelt mij daarvoor aansprakelijk. Ik heb nochtans geen enkele fout begaan. Kan dat dan wel?**

Ja, dat kan, dit omdat de wet bepaalt dat diegene die een nieuwe verontreiniging veroorzaakt daarvoor objectief aansprakelijk is, zelfs zonder dat een fout werd begaan! Dit betekent echter niet dat de afnemer niet moet bewijzen dat de verontreinigende grond wel degelijk door u werd geleverd !

2.12.2. Een afnemer stelt mij aansprakelijk omdat ik een bodemverontreiniging zou veroorzaakt hebben. Wat moet ik doen?

Dit valt mogelijks onder de dekking van de collectieve verzekering en moet zo snel mogelijk schriftelijk aangeven worden bij de verzekeraar FCI of bij verzekeringsmakelaar Marsh, dit bij voorkeur per aangetekend schrijven.

2.12.3. Ik heb een schadegeval aangegeven. Wat nu?

Indien gedekt, zal de verzekeraar het schadegeval behandelen en proberen dit in der minne op te lossen. Indien u voor de rechtbank zou gedaagd worden, zal de verzekeraar u verdedigen. De verdedigingskosten (dossierbeheer, advocaat, deskundige, ...) worden, onder aftrek van de vrijstelling, door de verzekeraar ten laste genomen.

2.12.4. Ik ben als B-TOP aangesloten bij de Grondbank. Valt grondverzet via mijn B-TOP onder de dekking van de collectieve verzekering?

Grondverzet in overeenstemming met de richtlijnen van de Grondbank valt onder de dekking van de collectieve verzekering, ook indien dit grondverzet via een B-TOP loopt.

De activiteiten op de B-TOP vallen echter niet onder de dekking.

Dit heeft tot gevolg dat, indien bij een schadegeval aangetoond wordt dat dit het gevolg is van een fout op de B-TOP, er op de betrokken B-TOP verhaal kan worden uitgeoefend.

2.12.5. Ik ben met mijn C-TOP, E-TOP of TOP/CGR aangesloten bij de Grondbank. Valt grondverzet via mijn C-TOP, E-TOP of TOP/CGR onder de dekking van de collectieve verzekering?

Grondverzet naar verzekerde bestemmingen via door de vzw Grondbank gekeurde en gecertificeerde TOP's (C- en E-TOP's) en TOP/CGR's valt onder de dekking van de collectieve verzekering.

Administratieve of opslagactiviteiten op de C-, E-TOP of TOP/CGR vallen echter pas onder de dekking vanaf het ogenblik van certificatie.

Indien bij een schadegeval aangetoond wordt dat de schade een gevolg is van een fout voor de certificatie, kan er verhaal op de TOP of TOP/CGR worden uitgeoefend. Indien een schadegeval het gevolg is van een onopzettelijke administratieve of opslagfout na de certificatie, zal er geen verhaal worden uitgeoefend.

De verzekeraar kan steeds verhaal uitoefenen indien het schadegeval het gevolg is van een slechte reiniging. De feitelijke reinigingsactiviteiten zijn steeds uitgesloten van de verzekering.

2.12.6. Ik ben als B-TOP, C-TOP, E-TOP of TOP/CGR aangesloten bij de Grondbank. Valt verontreiniging van mijn eigen terreinen onder de dekking van de collectieve verzekering?

Nee, verontreiniging van uw eigen terreinen valt niet onder de dekking van de collectieve verzekering en komt dus niet voor vergoeding in aanmerking.

2.12.7. Valt grondverzet via een W-TOP onder de collectieve verzekering?

Ja, een W-TOP maakt immers deel uit van de werf. Voorwaarde is vanzelfsprekend dat het ketenzorgsysteem van de Grondbank correct wordt toegepast, o.m. dat op de W-TOP uitsluitend uitgegraven bodem afkomstig van of bestemd voor de betrokken werf opgeslagen wordt, dat voor alle transporten van en naar de W-TOP transportdocumenten gebruikt worden, dat de diverse kwaliteiten gescheiden blijven, dat zowel de werf als de W-TOP onder de controle van dezelfde verantwoordelijke vallen.

Zoals dit ook het geval is bij B-, C-, E-TOP's en TOP/CGR's is schade aan de W-TOP zelf niet verzekerd.

2.12.8. Ik werd objectief aansprakelijk gesteld. De schadelijder werd deels door de verzekeraar vergoed en deels door mezelf, nl. voor het bedrag van de vrijstelling. Kan ik de door mij aan de schadelijder betaalde vrijstelling recupereren?

U kan inderdaad altijd proberen de door u betaalde vrijstelling te recupereren op diegene die een fout begaan heeft.

Indien de expertise niet kan aantonen wie er een fout begaan heeft, kan u uw vrijstelling niet recupereren.

Indien de expertise aantoont dat een niet onder de dekking van de polis vallende partij een fout beging, kan de verzekeraar de door hem uitbetaalde vergoeding trachten te recupereren. Wanneer de verzekeraar aldus verhaal uitoefent op een aansprakelijke derde zal zij mede het verhaal van de aangeslotene organiseren voor haar vrijstelling en aldus de kosten hiervoor dragen. De verzekeraar behoudt echter de leiding over het geding en kan te allen tijde beslissen het verhaal te stoppen bijvoorbeeld omdat de aansprakelijke derde onvermogen zou blijken.

Indien de fout echter begaan werd door een andere verzekerde aangeslotene betrokken bij de schade berokkende grondverzet, wordt er door de verzekeraar geen verhaal uitgeoefend.

2.12.9. Heeft de collectieve verzekering nut voor een hoofdaannemer?

Met betrekking tot grondverzet kan een hoofdaannemer ook fouten begaan, bvb. verkeerde informatie doorgeven, slechte coördinatie.

Indien bij een schadegeval zou blijken dat de vervuiling een gevolg is van een fout van de hoofdaannemer kan op hem verhaal worden uitgeoefend.

Hoofdaannemers die aangesloten zijn bij de Grondbank vallen onder de dekking van de collectieve verzekering indien ook alle onderaannemers bij de Grondbank aangesloten zijn en haar richtlijnen respecteren. Daardoor zal er, in geval van fout, door de verzekeraar geen verhaal op hen worden uitgeoefend.

2.13. Disclaimer

Deze tekst geldt enkel ten titel van algemene informatie en kan op geen enkele wijze de betrokken verzekeraars, de NV Marsh of de vzw Grondbank verbinden.

De vzw Grondbank kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het al of niet uitkeren van schadevergoedingen.

Voor de precieze inhoud van de dekkingen dient verwezen naar de polis met nr. **70/99.090.156** onderschreven bij FORTIS en ter inzage bij Marsh NV, Uitbreidingsstraat 180, 2600 Antwerpen en bij de vzw Grondbank,

oooooooooooooooo